

Forskning om digital läkemedelshantering och den nationella läkemedelslistan i Sverige

Tora Hammar, lektor hälsoinformatik, eHälsainstitutet,
Linnéuniversitetet, Kalmar, Sverige

tora.hammar@lnu.se

Workshop innen Forskernettverk for digital legemiddelhandtering
6 Maj 2019

Tora Hammar – disputerad farmaceut med forskning inom eHälsa och läkemedel

Fil. Dr, Master biomedicinsk vetenskap, leg. receptarie

Lektor hälsoinformatik, eHälsainstitutet, Linnéuniversitetet

Avhandling: **eMedication – improving medication management using information technology (2014)**

Projekt och studier i samverkan med Läkemedelsverket, eHälsomyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Lif, Apoteksföreningen, Apotekarsocieteten, Apoteket AB + många olika forskare m.fl.

Biträdande programansvarig masterprogrammet i eHälsa

Koordinator DISA eHealth

Linnéuniversitetet

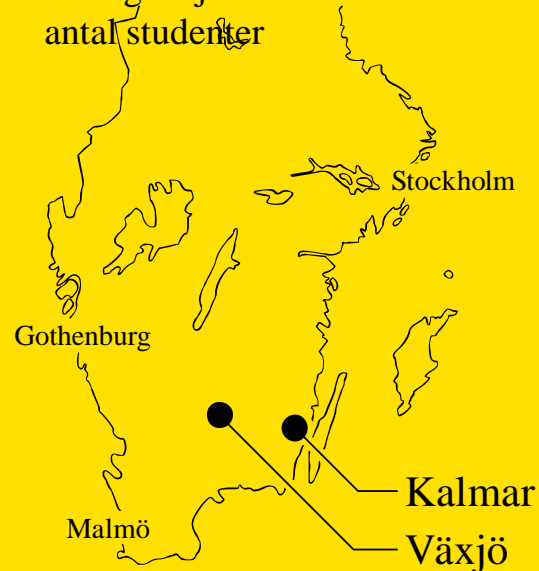
Kalmar
Växjö

I Linnés anda
Nyfikenhet | Nyttänkande
| Nytt | Närhet

Ett av Sveriges nyaste lärosäten

- Finns i Kalmar och Växjö
- 32 000 studenter
- 15 300 helårsstudenter
- 2 100 anställda
- Sveriges sjätte största lärosäte i antal studenter

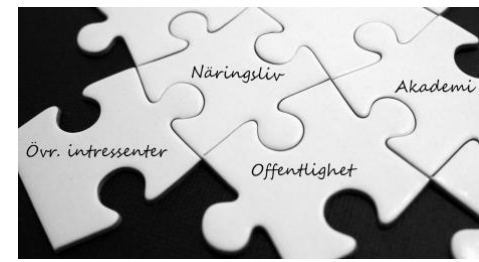
eHälsa inom Linnéuniversitetet

- eHälsoinstitutet – grundat 2002
- Plattform eHälsa >40 forskare från alla fem fakulteter
- DISA - Linnaeus University centre for data intensive sciences and applications (eHälsa ett av 7 fokusområden)
- Utbildning inom eHälsa: Masterprogram i eHälsa, Fristående kurser, Doktorandkurs, inslag i grundutbildningar, Uppdragsutbildningar

eHälsoinstitutet - främja hälsa genom att utvärdera digitalt stöd

Forskning, uppdrag och andra typer av samverkansprojekt

Samlad kompetens: Tvärvetenskap, multiprofession

Nära samverkan: Vård och omsorg, företag, myndigheter

Spridning och transparens

Rapporter (50), vetenskapliga artiklar (50+), avhandlingar (10)

Seminarier, konferenser – egna, externa

Finansiering

Uppdrag: Läkemedelsverket, Socialstyrelsen, MSB, LIF, Apoteksföreningen, Apotekarsocieteten, Apoteket AB, landsting m fl

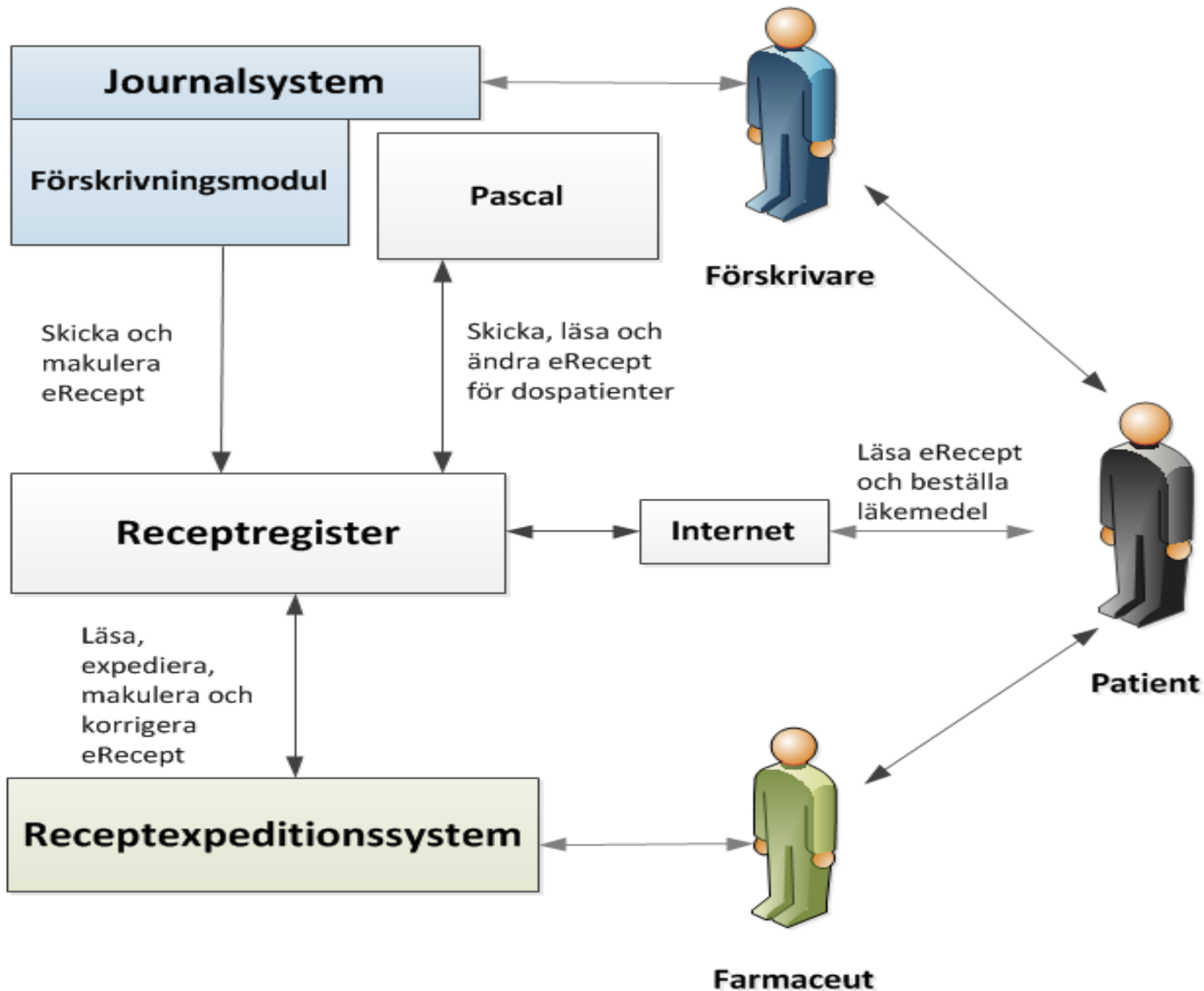
Bidrag: Linnéuniversitetet, Landstinget i Kalmar län

Anslag: Tillväxtverket (EU:s strukturfond), VINNOVA, Familjen Kamprad, Forte, FORSS m fl

Digital läkemedelshantering i Sverige

Läkemedelslista

Läkemedelslista

Läkemedelslista

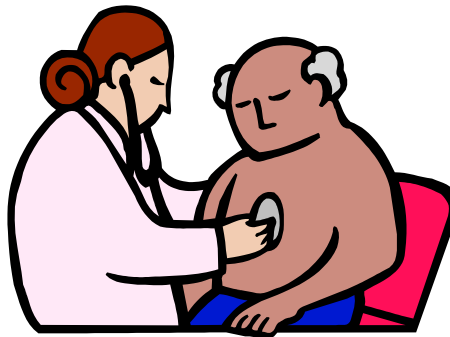
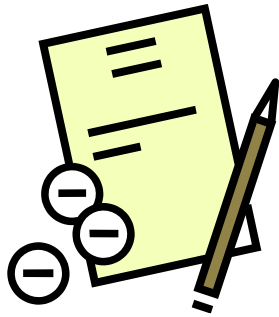
Ordinationslista

"Mina sparade
recept"

Dosrecept

Patientens
aktuella
läkemedel?

Läkemedels-
förteckningen

Nationell läkemedelslista i Sverige

Ny lag om nationell läkemedelslista

Ersätta dagens Receptregister och Läkemedelsförteckningen

eHälsomyndigheten ansvarar för tekniska lösningen

1 juni 2020 – lagen börjar gälla, möjligt för vård och apotek att ansluta

1 juni 2022, samtliga vård- och apoteksaktörer ska ha anslutit

Stora förväntningar

Forskning och uppföljning av effekter?

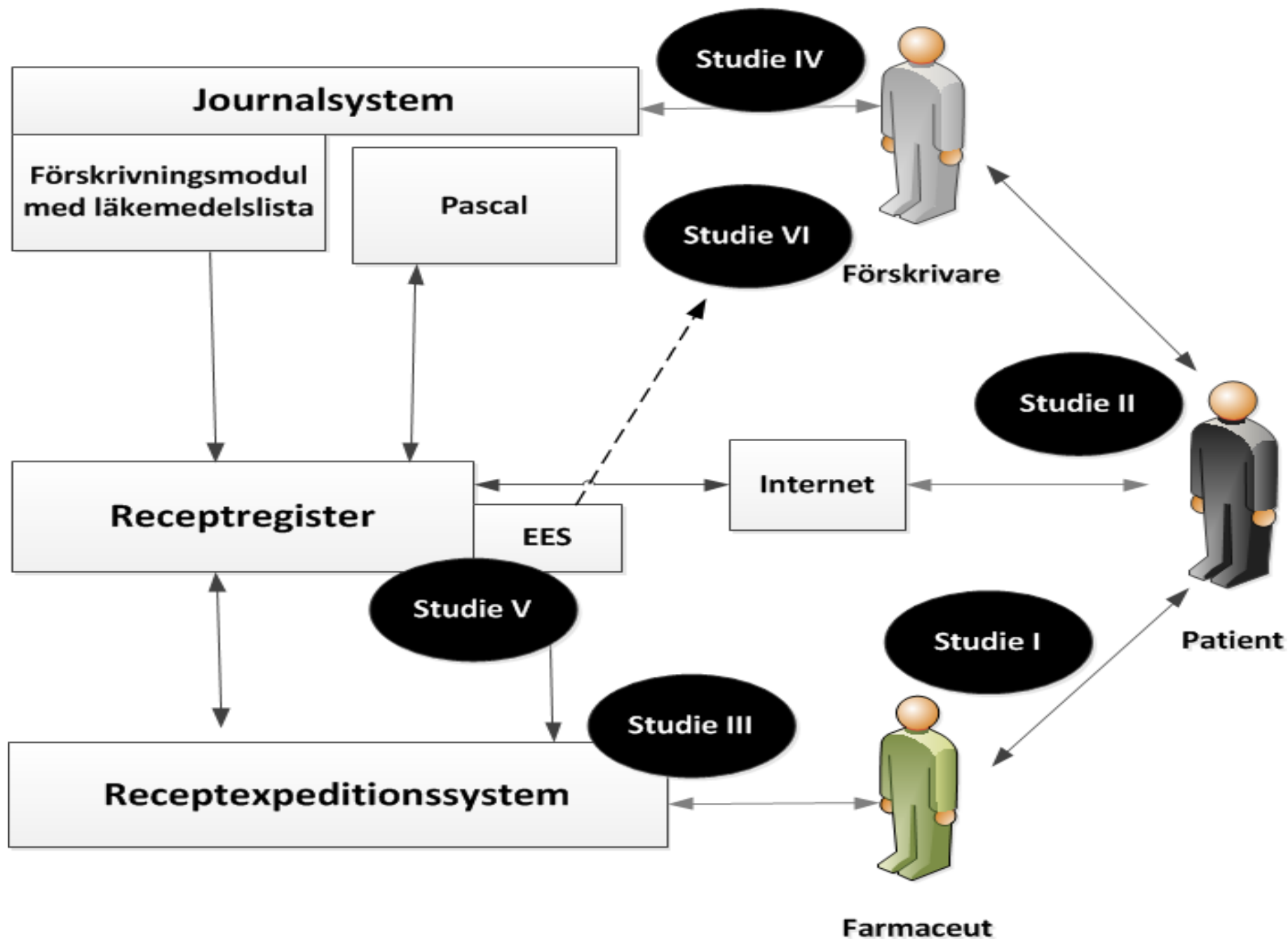
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagradsremiss/2018/03/nationell-lakemedelslista/>
<https://www.ehalsomyndigheten.se/tjanster/nationella-lakemedelslistan/>

Avhandling:

eMedication – *improving medication management using information technology*

<http://lnu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A748930&dswid=-237>

Exempel på genomförda studier

Övergång till regional gemensam läkemedelslista

Införande av eRecept, elektronisk lagring av recept

Beslutsstöd läkemedel (Elektroniskt expertstöd)

Digitala bipacksedlar till patienter

Receptexpeditionssystem efter omreglering

Mätinstrument informationsrisker läkemedelsprocessen

Digital utbildning till äldre om läkemedel

Digitala tjänster till patienter om läkemedel (appar m.m.)

Klinisk utvärdering medicinska informationssystem

... flera andra

Slutsats avhandling

IT en naturlig och nödvändig del i läkemedelsprocessen

Flera problem olösta och nya problem uppstått

Svagheter med användbarhet, tillförlitlighet och funktionalitet

Patienterna inte tillräckligt informerade och delaktiga

Saknar fullständig och korrekt information

Otillräckliga beslutsstöd

Problem med dosdispenserade läkemedel

Informationssäkerhet och kontinuitet

Otydligt ansvar

Oklar kvalitetssäkring

Effekter av
nationell
läkemedelslista

Läkemedels-
epidemiologi,
big data

**Forskning
eHälsa
läkemedel**

Utbildning
hälsoinformatik

Beslutsstöd
läkemedel

Digitala stöd till
patienter om
läkemedel

Forskning om nationell läkemedelslista

Stora förväntningar på digitala lösningar

Vissa problem blir lösta men andra kvarstår och nya uppstår

Tidigare studie av regionala gemensamma: Bättre tillgänglighet men fler inaktuella, större utmaningar med informationssäkerhet

Många utmaningar kopplat till implementering och nya arbetsätt

Viktigt med forskning för att studera effekter, identifiera och beskriva eventuella problem och dela erfarenheter med andra länder

Forskning om nationell läkemedelslista

1. Effekt på informationskvalitet läkemedelslistor. Hur väl stämmer informationen med ”verkligheten” och andra listor? (granska listor)
2. Effekt på uppfattning hos användare (enkäter, intervjuer)
3. Effekter på kvalitetsindikatorer, potentiella läkemedelsrelaterade problem (register och annan data)
4. Digitala stöd till patienten
5. Implementering
6. Jämförelse med andra länder

Förbättrad digital läkemedelshantering?

Gemensam informationskälla

Beslutsstöd

Patientmedverkan

Interoperabilitet

Användbarhet

Informationsstruktur

Ansvar

Informationssäkerhet

Kvalitetssäkring

Helhetstänkande

Forskning och utvärdering

[Lnu.se](https://lnu.se)